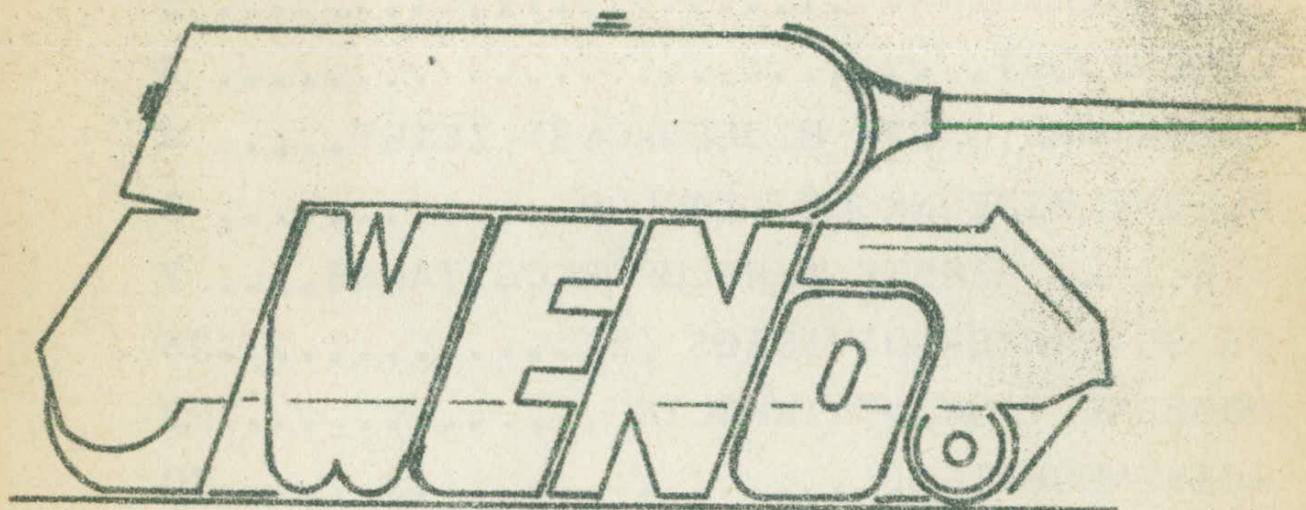

DE TANK

ORGAAN van de TWENOT
postbus 357
8000 AJ zwolle

11.

(april 1978)

DE TANK. 11. (april 1978)

Orgaan van de

TWEEDE NEDERLANDSE ORGANISATIE van TANKHOBBYISTEN.

postbus 357
8000 AJ zwolle
tel.: ~~XXXXXXXXXX~~

jaarabonnement 1978: f18,- (6 nummers)
proefnummer : f 3,-
oud nummer : f 3,-

Betalingen: gironummer ~~XXXXXXXXXX~~ t.n.v.
L.J.van der Velden te Zwolle.

INHOUDSOPGAVE.

TER INLEIDING..... 3
LEDENLIJST..... 3
PROGRAMMA GROTE BIJEENKOMST ZEIST..... 4
KLEINE BIJEENKOMST ZWOLLE..... 5
SPECIAL : EERSTE WERELDOORLOG TANKS.... 7
DE SS-PANZER-DIVISIES (5).....23
MODERNE TANKONTWIKKELING.....29
BOEKENRUBRIEK.....30
MODELBOUW.....32

- - - - -

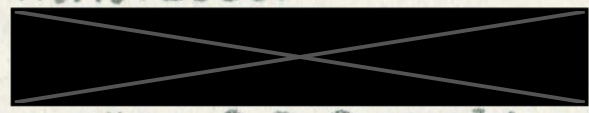
Afbeelding frontpagina: A7V (Duitsland).

TER INLEIDING.

Op de envelop waar deze "TANK" in verzonden is, staat uw nieuwe postcode-nummer. Indien 't er niet op vermeld staat, was uw adres (nog) niet te vinden in het Postcode-boek. Wilt u het dan, als u correspondeert met de TWENOT, vermelden? Zie voor het nummer van de TWENOT de voorpagina.

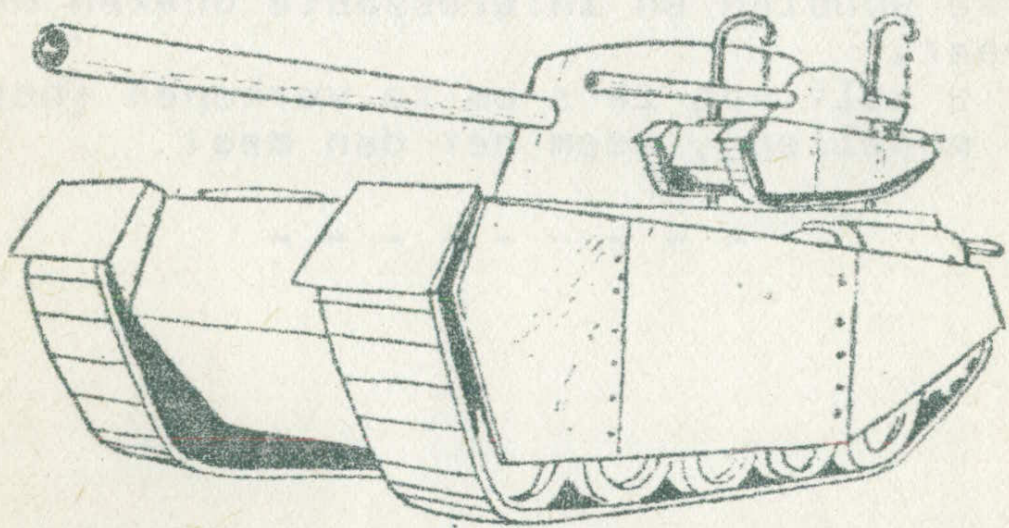
LEDENLIJST.

Als nieuw lid kunnen wij verwelkomen:
H.A.Visser

Geen lid meer zijn: G.D.Cornelissen de Beer en
P.R.C.Bominaar.

Misschien dat onderstaand ontwerp in aanmerking komt om de oplossing van de problemen te bespoedigen, die ter sprake komen in het hoofdstuk:
Moderne Tankontwikkeling.

Ondergetekende zal 20 mei a.s. aanwezig zijn tijdens de kleine bijeenkomst in Zwolle.

NAAM:

CODE+WOOPLAATS:.....

TELEFOON:

Handtekening:

PROGRAMMA GROTE BIJEENKOMST te ZEIST.zaterdag 25 maart 1978. Aanvang 13.30.

- 13.30 : Opening van de bijeenkomst.
14.00 : Vergadering over TWENOT-zaken.
15.00 : Lotenverkoop.
15.30 : Modelwedstrijd voor leden tot 15 jaar.
16.00 : Modelwedstrijd voor leden vanaf 15 jaar.
16.30 : Uitslagen modelwedstrijd en verloting.
17.30 : Sluiting van de bijeenkomst.

Tijdens de middag is er een doorlopende dia-
voorstelling.

Voor de verloting zijn er modelbouwdozen in de
diverse schalen en interessante boeken be-
schikbaar.

Heeft u zelf nog iets om te verkopen (boeken
en/of modellen), neem het dan mee!

- - - - -

KLEINE BIJeenKOMST te ZWOLLE.zaterdag 20 mei 1978.

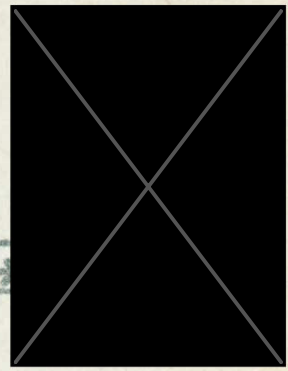
Op bovengenoemde datum vindt een kleine bijeenkomst plaats in Zwolle.

Deze zal informeel zijn; neemt u daarom ook wat eigen materiaal mee; boeken en modellen, omdat daar wat meer tijd voor is.

Het adres is: XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX t.h.v. L.J. van der Velden. Aanvang: 14.00 uur.

ROUTE BESCHRIJVING.

- A. Apeldoorn (grote weg) | - Afslag Zwolle-Noord,
Amersfoort | - Onder viadukt door,
Meppel | - Bij 1e verkeerslicht:
rechts.
| - Zie verder D.
- B. Kampen. | - Na hoge brug vlak voor Zwolle: links.
| - Bij 5e verkeerslicht links.
| - Zie verder D.
- C. Almelo. | - Bij 1e verkeerslicht in Zwolle: rechts.
| - Na 1 kleine brug en 1 viadukt:
| - 1e verkeerslicht rechts.
| - Zie verder D.
- D. U bent nu op de Rijnlaan.
Na hoge flats aan de rechterkant: rechtsaf.
Deze weg, ondanks de bochten volgen.
5e weg rechts= XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
Deze weg gaat na 100 m naar links.
Aan de linkerkant vindt u dan nr. XXXX

hoge flats.

wijk
AA-landen.

B. »

« A+C

ooo

ooo

SPECIAL. EERSTE WERELDOORLOG TANKS.

In de meeste gevallen wordt in de boeken de schijnwerpers gericht op tanks uit de Tweede Wereldoorlog; hun voorvaderen krijgen minder aandacht.

Vandaar deze special over tanks die aktief hebben deelgenomen, met af en toe een klein zijsprongetje, aan de Eerste Wereldoorlog

Ook in de modelbouw zien we dit gebrek aan belangstelling, met een enkele uitzondering, zoals bv. de 'Mother'-tank in de 1/76 schaal van Airfix. Helaas is Airfix dan niet correct:

A. Volgens de schets op de verpakking is de tank gewikkeld in een heftig strijdtoneel. Dit klopt niet met het model, aangezien dat het prototype 'Mother' is, gezien het aantal klinknagels.

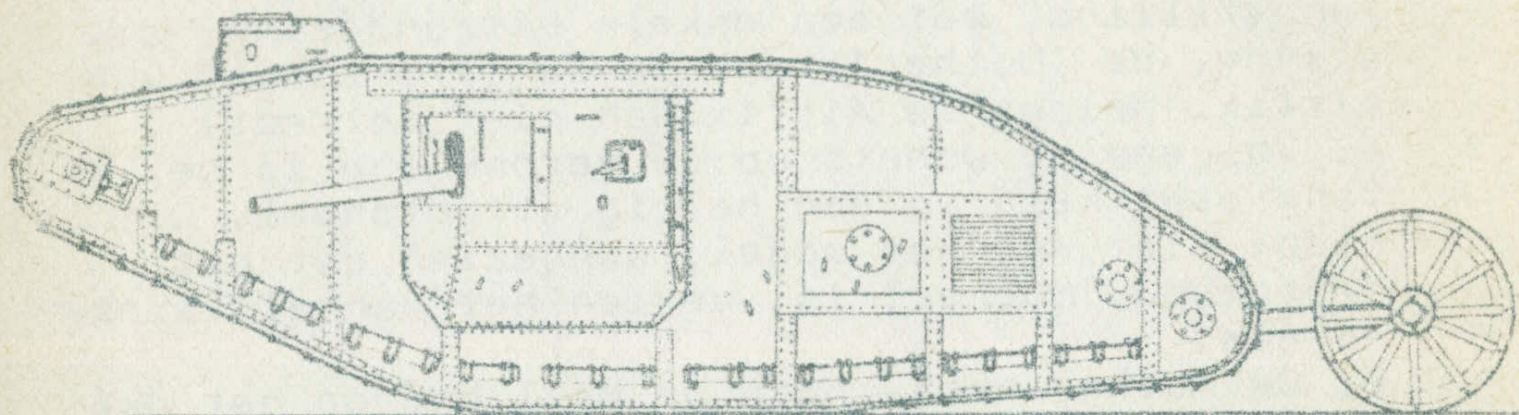
B. De Mother-tank, noch de Mk I had op het dak een verhoogd luik zoals het model van Airfix dit geeft.

Afgezien van dit ene type is het jammer, dat er geen andere modellen uit deze interessante en belangrijke periode op de markt zijn.

ENGELAND.Mk I.

In januari en februari 1916 werden na demonstraties van de 'Mother'-tank besloten 40 van deze modellen te produceren, welk aantal al snel werd veranderd in 100 en kort daarna in 150.

De produktie-tank MkI is slechts te onderscheiden van de 'Mother'-tank door het kleinere aan-

"MOTHER."

(het rooster is foutief: dat komt pas voor bij de Mk.V.)

tal gebruikte klinknagels en de pantserplaten (van 6 tot 12mm).

Van de MkI-tanks kregen 75 als bewapening machinegeweren (females), om beter op te kunnen treden tegen de infanterie (2x2+2), de andere 75 kregen aan iedere kant van de romp een 6 pdr.kanon (males).

De eerste keer in de geschiedenis dat tanks zijn ingezet geschiedde bij Flers-Courcellette, tijdens het grote Somme-offensief op 15 september 1916.

Mede door de onervarenheid van de bemanning, mechanische gebreken en een slechte bodemgesteldheid, wisten slechts een paar van de 49 ingezette MkI's het doel te bereiken.

Het psychologisch effect op de Duitse soldaten was echter enorm. Al met al zag men perspectieven voor de tank, en werd de ontwikkeling voortgezet.

De MkI is te herkennen aan de staartwielen, die dienden om:-de tank een beter zwaartepunt te geven bij klimmen en dalen, en om -de tank beter te kunnen sturen.

Omdat de staartwielen in het drassige Noord-Frankrijk al spoedig tot de assen wegzakten, vinden we die in de volgende modellen dan ook niet terug.

MkII en III.

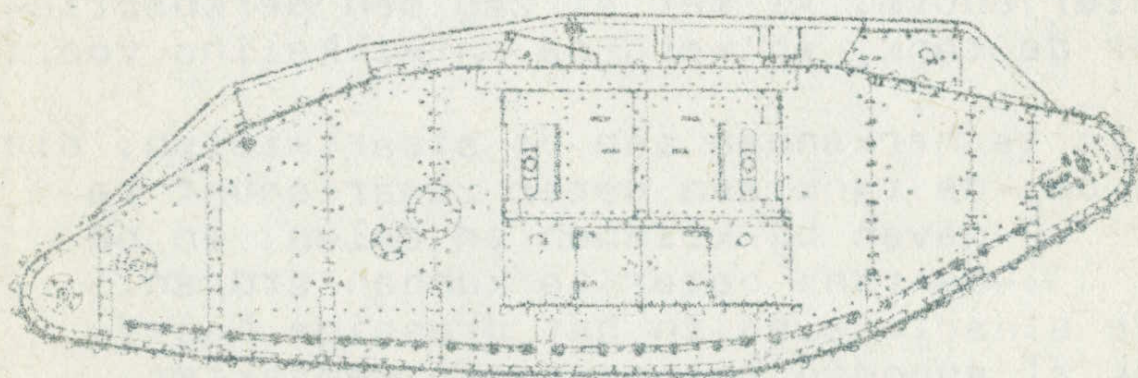
Van de MkII en III zijn elk 50 geproduceerd: 2x25 Male en 2x25 Female. Elke 6e schakel van de rupsband was verbreed, terwijl het luik bovenop verhoogd werd.

Halverwege 1917 waren de MkI,II en III niet meer geschikt voor de frontlijn, mede dankzij de komst van de MkIV.

MkIV.

In de eerste tanks was het voor de bemanning (in deze Mk-serie steeds 8) geen harden vanwege hitte, kruit- en oliedampen. Enige verbetering bracht de MkIV, met een vernieuwd koel- en ventilatiesysteem.

Er kwamen andere 6Pdckanonnen in, die een kortere loop hadden.

Mk. IV.

De benzine toevoer naar de motor werd verbeterd: met de MkI gebeurde het geregeld dat de motor geen brandstof kreeg, omdat de tank in een schuine stand stond!

Om in slecht terrein beter voort te kunnen, hing aan elke rupsband een dikke ketting, die bevestigd was aan één dwarsgeplaatste balk. Tijdens de rit werd de balk, met de rupsband om de hele tank getrokken, daartoe waren rails op het dak aangebracht, zodat de balk niet kon blijven steken (zie afbeelding boven).

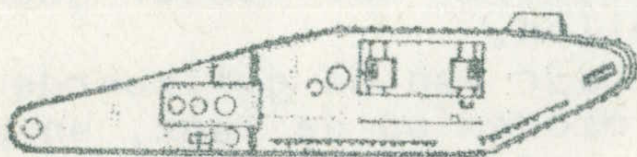
In totaal werden er 595 Female en 420 Male tanks van het MkIV-type gebouwd.

Later bleken de Females niet geschikt voor tank tegen tank gevechten (de eerste keer geschiedde dit op 24 april 1918), waarna besloten werd de rechteruitbouw met de twee mg's bij een klein aantal te vervangen door één met het 6pdr. kanon.

Deze werden 'Hermafrodites' genoemd.

In juni 1917 werden de MkIV's voor het eerst ingezet.

De MkIV 'Tadpole' was een MkIV versie met een zacht stalen verlengd achterste deel (vandaar 'Tadpole Tail' = staart van kikkervisje),

Mk. IV "Tadpole" (Female) MG 30

die het mogelijk maakte loopgraven te overbruggen van ruim 4 meter (i.p.v. 3 meter).

Deze MkIV is de voornaamste tank geweest in de Eerste Wereldoorlog, ook voor de Duitsers(1), die ze na verovering 'Beute Panzerwagen IV' noemden.

Om daarom herkenning te bevorderen, schilderden de Engelsen wit-rood-witte banen vooraan, aan weerszijden van de tank.

MkV.

Hadden de voorgaande Mk-tanks een motorvermogen van 105pk (sommige IV hadden 125pk), de MkV kon beschikken over 150pk. Dit gaf een snelheid van 7,4km/uur (!).

Een belangrijkere verbetering was echter, dat de MkV bediend kon worden tijdens het rijden door één man. De vorige modellen hadden 4 man nodig: 1 chauffeur

- 1 commandant die de remmen bediende en
- 2 man aan weerszijden voor bediening van van het versnellings-mechanisme.

Vanwege het lawaai tijdens de rit gaf de chauffeur middels handsignalen aan wat de bedoeling was.

Het ventilatiesysteem was minder goed dan in de vorige modellen.

De V is herkenbaar aan de gefixeerde commando-koepel in het midden op de tank, en aan de roosters, aan weerszijden van de romp achter de uitbouwsels.

In totaal werden 400 MkV's gebouwd, 200 Male en 200 Female.

In juli 1918 kwamen ze voor het eerst in actie. Ook van de MkV werden enige 'Tadpole Tail'-versies gemaakt.

MkV*

Aangezien het Tadpole Tail-idee geen succes bleek te zijn, zocht men andere wegen om bredere loopgraven te kunnen overschrijden.

De oplossing: een MkV-model ging achter het uitbouwsel doormidden en aan weerszijden werden 2 extra panelen aangebracht.

Dit vergrootte de lengte met ca 1,80m.
 Het resultaat: de gewone MkV kon een greppel
 overschrijden van 3 meter, de MkV* een van
 4,20m!

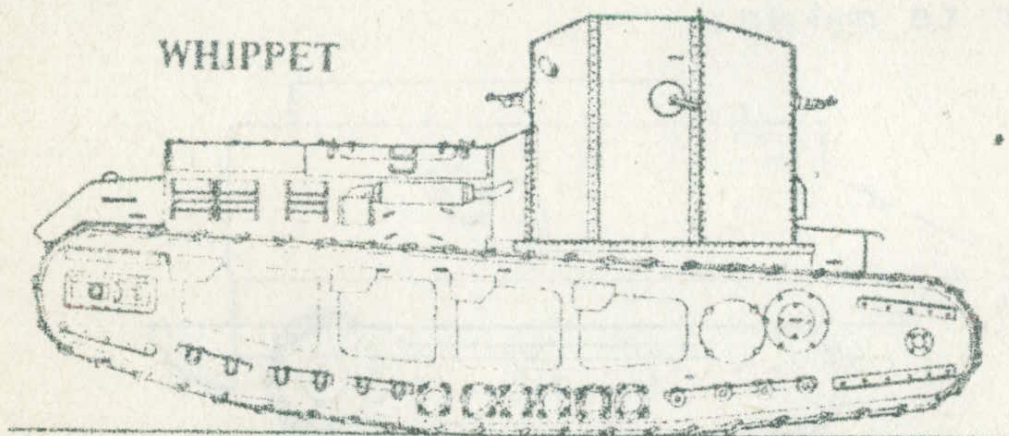
Door de vergróotte romp konden 4 extra man met
 machinegeweren vervoerd worden, die op het
 goede moment tijdens de aanval de tank konden
 verlaten.

Tijdens de eerste eigenlijke actie van de MkV*
 gedurende de slag van Amiens in augustus 1918
 werd deze taktiek beproefd. Het resultaat viel
 echter bar tegen, omdat deze tank het slechte
 ventilatiesysteem van de MkV had, en de vier
 man, bevangen door rook en hitte, niet direkt
 voor actie geschikt waren.

Bij de Wapenstilstand waren 327 MkV*'s in ge-
 bruik.

Medium Tank Mark 'A', "Whippet".

De vraag naar een lichter type tank bracht
 de ontwikkeling op gang van deze 'Whippet'-
 tank. Zijn grotere snelheid moest hem doen
 samenwerken met de cavalerie.

Het prototype 'Tritton's Light Machine' of 'Tritton Chaser' genaamd, kwam in de eerste helft van februari 1917 gereed.

Het prototype had één mg in een draaiende toren, het produktiemodel een vaste toren met aan 4 kanten een mg. Ook steeg de bepantsering van proto- naar produktietank van 9 tot 14 mm. De benzine-tank was vooraan geplaatst in een gepantserd huis.

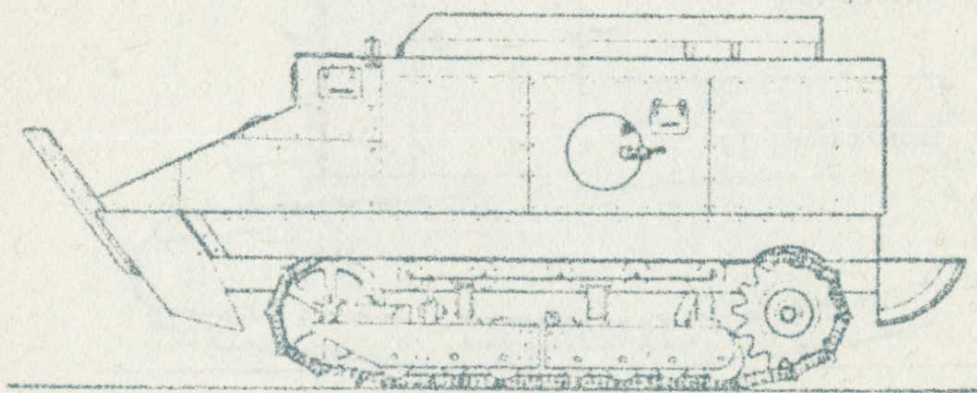
De eerste actie dateert van 26 maart 1918, toen 12 Whippets bij Colincamps twee infanteriebataljons op de vlucht joegen.

Vanaf december 1917 zijn 200 stuks van dit type gemaakt.

FRANKRIJK.

Char Schneider.

Ook de Fransen zagen in, dat zoiets als een tank nodig was om de loopgravenoorlog wat beweeglijker te maken.

SCHNEIDER.

Op 25 februari 1916 werd de grote order getekend voor 400 "Char d'Assault Schneider" 's. De 55pk sterke motor gaf een snelheid van 6 km/uur. Deze motor was rechts-voor gebouwd. Aan de rechterkant, vrij vooraan, zat een 75mm kanon met korte loop.

Iets daarachter zat een mg. Aan de linkerzijde van de romp stak ook een mg uit.

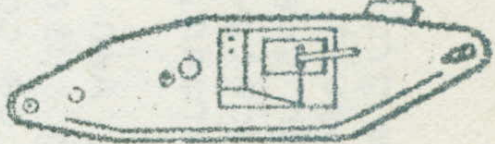
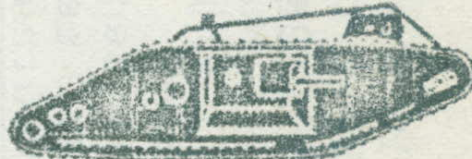
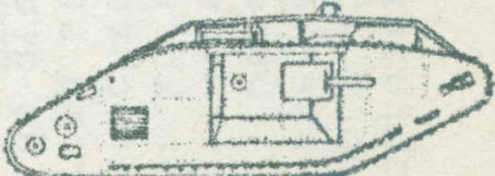
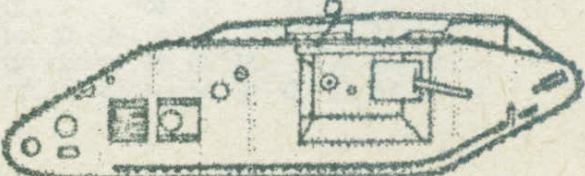
Een van de grote fouten in de constructie van deze Schneider was, dat de benzinetanks aande binnenkant tegen de wand zaten, vlak bij de mg's. Aan dit feit dankt de Schneider zijn bijnaam van 'rijdend crematorium'.

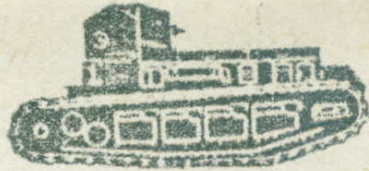

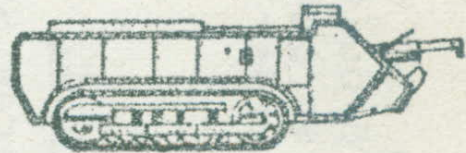
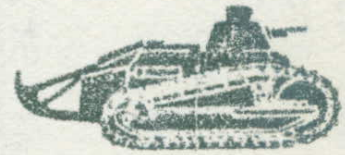
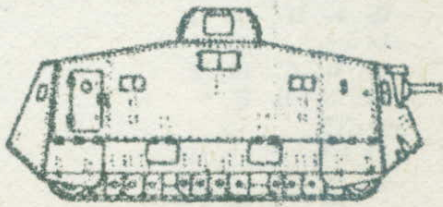
De Duitse 'K'-kogel had nl. geen moeite met het doordringen van de 11,5mm verticale pantserplaten.

In september 1916 werden de eersten afgeleverd, eind mei 1917 waren dat er 322 geworden. Daarna werd de produktie voor het grootste deel verlegd naar artillerietractoren op rupsbanden, zodat de laatste 78 Schneiders in de periode juni 1917 tot augustus 1918 (!) gemaakt werden.

De gehele Schneider-episode was niet hoopgevend; ze hadden geen zelfstarter, tientallen tanks waren geregeld buiten gebruik bij gebrek aan onderdelen, het bovengenoemde brandgevaar, dat weliswaar enigszins werd opgeheven toen de 11,5mm platen een extra plaat van 8mm toegevoegd kregen.

De eerste actie was op 16 april 1917, waarbij 't ging om de verovering van Chemin des Dames.

	bemann.	gewicht in ton	snelheid (km/uur)	1e bew.	2e bew.	
Mk I	8	28,4/27,4	6	2x6pdr (4mg)	4mg (2mg)	 UK: Mk. I (Male) 57mm 20t
Mk II+III	8	28,4/27,4	6	2x6pdr (4mg)	4mg (2mg)	 UK: Mk. II&III (Male) 57mm 20t
Mk IV	8	28,4/27,4	6	2x6pdr (4mg)	4mg (2mg)	 UK: Mk. IV (Male) 57mm 20t
Mk V	8	29,5/28,4	7,4	2x6pdr (4mg)	4mg (2mg)	 UK: Mk. V (Male) 57mm 20t
Mk V*	8	34,5/33,5	6,4	2x6pdr (4mg)	5mg (3mg)	 UK: Mk. V* (Male) 57mm 30t

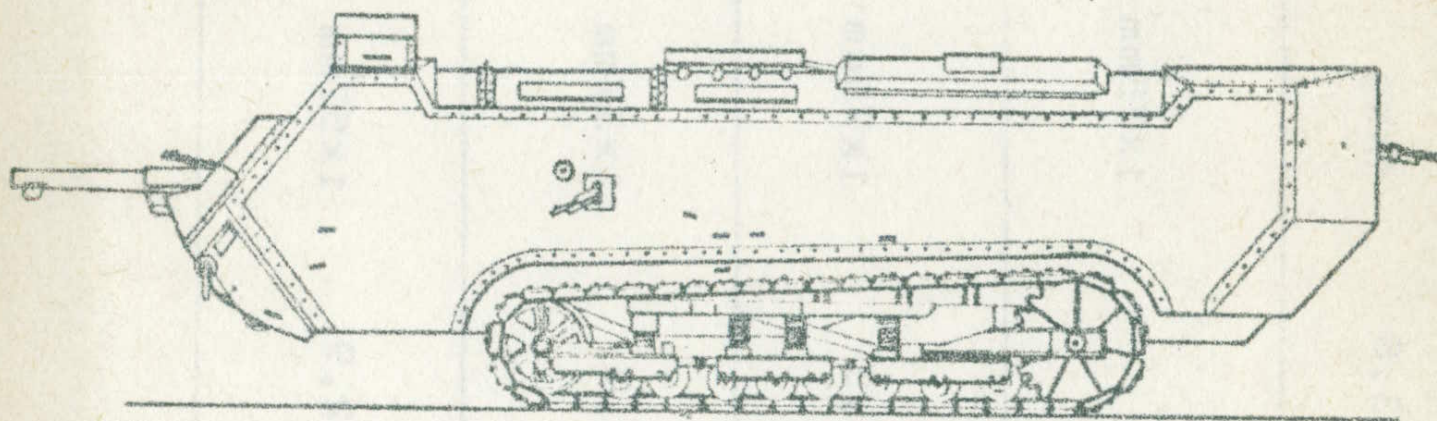
Med.MkA	3	14,2	13,6	4xmg	-	 <p>UK: Med.MkA "Whippet" MG 14t</p>
Schnëider	6	13,7	6	1x75mm	2mg	 <p>FR: Schneider CA1 75mm 15t</p>
Chamond	9	23	8,5	1x75mm	4mg	 <p>FR: St. Chamond 75mm 25t</p>
FT-17	2	6,7	7,7	1x37mm	-	 <p>FR: Renault FT 37mm 7t</p>
A7V	18	33,5	12,9	1x57mm	6mg	 <p>DE: A7V 57mm 33t</p>

Dit gelukte, maar van de 132 deelnemende Schneider-tanks werden 76 buiten gevecht gesteld, en 57 daarvan waren compleet verwoest, meestal door de eerder genoemde Duitse 'K'-kogel.

Char St. Chamond.

Van de 400 geproduceerde St. Chamond-tanks waren er op het moment van de Wapenstilstand nog 72 paraat, dit na 375 grote en kleinere acties.

Evenals de Schneider had deze een boegvorm

St. CHAMOND.

aan de voorkant, maar de afstand neus-voorkant rupsband was groter. Te groot bij veel loopgraven, omdat de neus bleef steken. Dit laatste werd vooral veroorzaakt door de

reacties van de Duitsers, die na de eerste confrontaties met de Chamond hun loopgraven gingen verbreden.

Om dit euvel te verhelpen werd een model uitgeprobeerd met een extra kleine, maar brede rupsband onder de neus.

Dit idee werd niet verder ingevoerd, omdat het hele St.Chamond-project toen al als een afgedane zaak werd beschouwd en men er geen extra geld meer in wenste te steken.

Het 75mm kanon zat in het midden van het front, verder zaten aan al de vier kanten mg's.

Het dak, dat eerst vlak was, werd later in het midden verhoogd (als het dak van een huis), om meer ruimte te geven aan de bemanning en voor betere bescherming tegen granaten.

Op 5 mei 1917 werd de St.Chamond voor het eerst ingezet; toen bleek de slechte mogelijkheid voor de bemanning om in tijd van nood de tank te verlaten; bovendien was het uitzicht slecht, en het 75mm kanon bleek zeer kwetsbaar voor vijandelijk vuur.

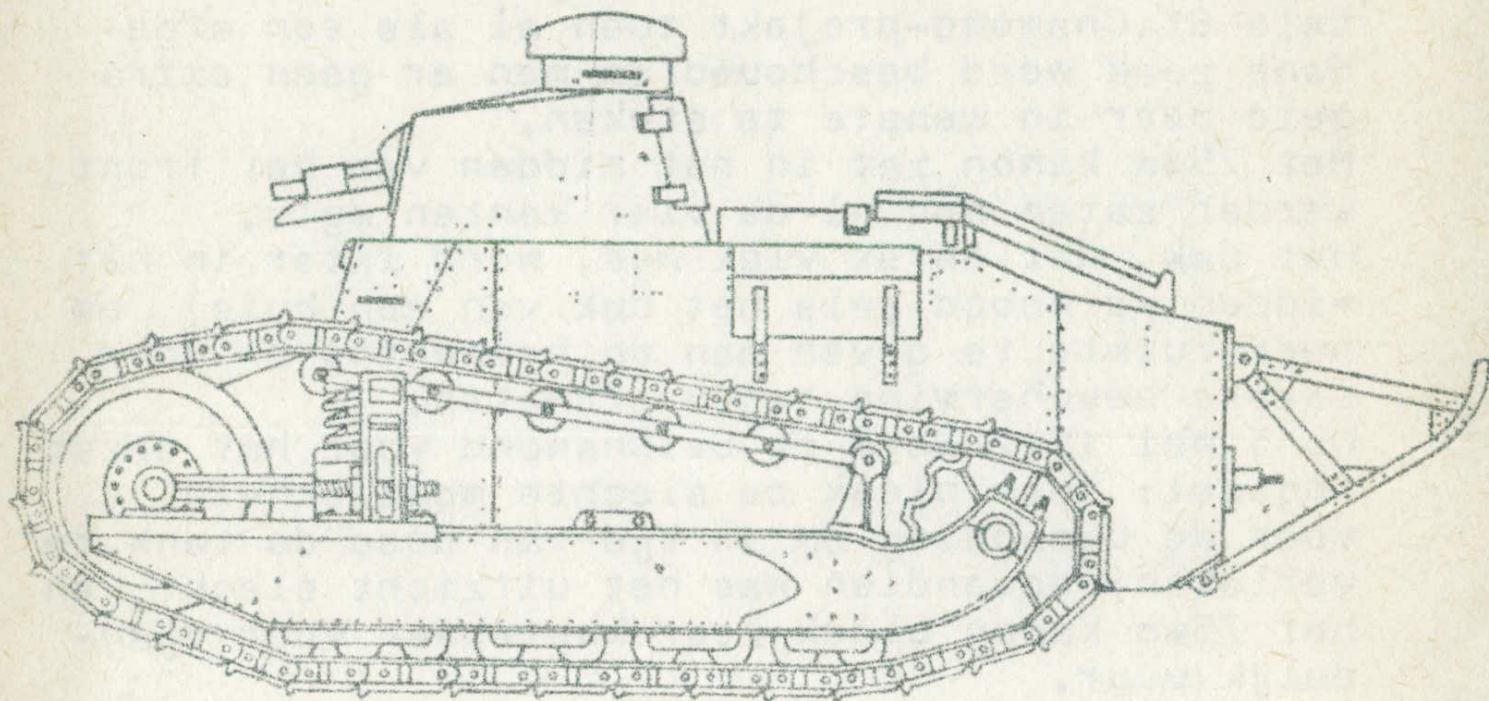
Char Renault FT-17.

De FT-17 was het resultaat van de vraag naar lichte, beweeglijke tanks.

Deze Franse FT is de eerste in produktie gegane tank met een draaiende toren!

Aanvankelijk zou het een commando-tank moeten worden, die opereerde naast de Schneider en de St.Chamond.

De Renaultfabrieken, die in 1915 de opdracht nog weigerden i.v.m. de hoeveelheid te produceren andere oorlogsprodukten, accepteerde uiteindelijk in juli 1916 de uitdaging. Renault zelf volgde het proces van nabij en reed op 22 februari 1917 persoonlijk het eerste prototype, toen het gereed was voor het uittesten.

FT-17

Na enige, qua aantal, kleinere orders, werd uiteindelijk besteld:

- 1000 FT met mg
- 1830 met 37 mm kanon
- 200 char signal (radio-tank)
- 970 SP met 75mm

De enorme beweeglijkheid van deze tank onder-
vonden de Duitsers voor het eerst op 31 mei
1918.

De vervoerbaarheid van de FT was simpel:
achterop een vrachtwagen!

Dat de Renault een succes was, blijkt wel uit
het feit, dat in 1940 nog een zeer groot aan-
tal in gebruik was.

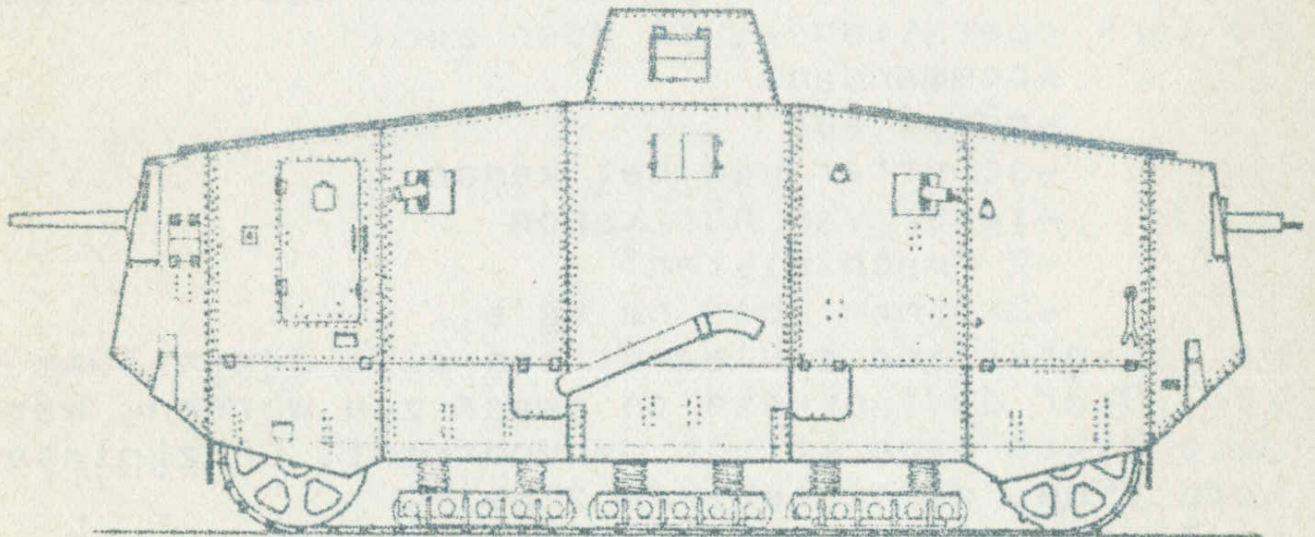
Ook het Nederlandse leger bezat op 10 mei 1940
twee FT tanks voor bewakingsdoeleinden.

Een van deze twee is nu nog te bekijken in het
Oorlogsmuseum te Overloon.

DUITSLAND.

A7V.

Toen de Engelse MkI in september 1916
in actie kwam, meenden ook de Duitsers, dat

A7V

een dergelijk 'landschip' voor hun toekomst zou hebben. Het comité dat zich met de ontwikkeling bezig ging houden kreeg uit veiligheidsoverwegingen de naam mee van:

"Allgemeine Kriegsdepartement 7, Abteilung Verkehrswesen", vandaar de afkorting A7V.

Als basisidee van de A7V diende, evenals bij de Engelse en Franse ontwerpen: de Amerikaanse Holt-tractor.

Van de order voor 100 zijn tenslotte slechts 20 gereed gekomen; de eerste daarvan in oktober 1917.

Bij St. Quentin kwam de A7V op 21 maart 1918 voor het eerst in actie.

Tijdens de eerste tank tegen tank gevechten op 24 april 1918, bleek het voordeel, dat de Duitse tanks allen een kanon hadden (een Russische 57mm), dit in tegenstelling tot de Engelse MkIV Female. Bovendien was het kanon beter geplaatst: midden in het front.

De overige bewapening bestond uit 6 mg's. Een totaal van 18 bemanningsleden was nodig om de tank operationeel te doen zijn!

- commandant
- chauffeur
- schutter van het kanon
- lader van het kanon
- 2 'machinisten'
- 2x6 man voor de mg's.

De bepantsering zou eerst aan alle zijden 30mm zijn. Daar de tank dan te zwaar zou worden, werd deze dikte beperkt tot de voorkant. De zijplaten werd 15mm, de achterzijde 20mm.

De 33-ton zware tank werd aangedreven door 2 100pk motoren, die een wegsnelheid gaven van bijna 13km/uur, en in terrein een van ruim 6km/uur.

- - - - -

De SS-PANZER-DIVISIES. (5).

3e SS Panzer Division "TOTENKOPF" (vervolg).

In augustus 1944 werd het nieuw samengestelde IV SS Panzer Korps, samengesteld uit de SS-Panzer-Divisie "Wiking", "Totenkopf" en de 19e Wehrmacht Panzer Divisie, verplaatst naar het Warschau-front, waar het een tegenoffensief lanceerde en de Russen uit de stad dreef, over de Vistula.

Voor bijna twee maanden hield dit Korps twee volledige Russische legers tegen. Ook werden er troepen ingezet in Warschau zelf, tegen de opstand.

Op Kerstavond '44 stuurde Hitler het IV SS Panzer Korps (zonder de 19e Panzer Divisie) naar Hongarije, om de "8SS Kavallerie-Divisie-Florian Geyer" en de "22 SS-Freiwillige-Kav.-Div. Maria Theresia" te ontzetten, die bij Boedapest ingesloten waren.

Op 1 januari 1945 begon de tegenaanval tot ontzet van Boedapest. Hoewel het Korps de luchthaven van Boedapest op 11 januari bereikte, werd het teruggeslagen door de Russen en aan het einde van de maand werd de aanval afgelast. De Divisie werd toen ingeschakeld bij de verdediging van Stuhlweissenburg, ten westen van Boedapest tot midden-maart, waarna het terugtrok naar Wenen. Na hevige gevechten trok het zich toen nog verder terug naar het noord-westen, waar het zich aan de Amerikanen overgaf.

Het Divisie-teken.

De vorige keer is dit afgebeeld. Echter gedurende de Slag om Koerk werd het teken veranderd in een horizontale balk met daarop drie kleinere vertikale balken. Na deze slag werd het weer de doodskop.

Verblijfplaatsen van de Divisie.

- 1940 : België en Frankrijk: Cambrai, Arras en Boulogne.
- 1941 : Rusland: Dünaburg, Staraja Russa, Demyansk (de insluiting).
- 1942 : Rusland: Demyansk
Frankrijk: vanaf okt; herstel Divisie (75% verliezen) en inval van Vichy Frankrijk (11, 12 nov.)
- 1943 : Frankrijk: (herstel Div. tot febr.)
Rusland: Kiev, Kharkov, Stalino.
- 1944 : Rusland: Balta, Grodno, Bialystok.
Polen : Warschau, Modlin.
- 1945 : Hongarije: Boedapest, Stuhlweissenburg (= Székéshérvár).
Oostenrijk: Wenen.
- 9-5-'45 : Linz (overgave aan US, Divisie bestond toen nog slechts uit 6 tanks en nog geen 1000 man)
- 13-5-'45 : door de Amerikanen aan Russen overgeleverd; 478 man uit gevangenschap teruggekeerd, de laatste in 1954.

Samenstelling van de Divisie.

Stab der Division

- SS-Panzer-Grenadier-Regiment 5 "Thule" (vroeger 1 SS-Totenkopf-Infanterie-Regiment en SS-Infanterie-Regiment "Totenkopf") (3 bat.)
- SS-Panzer-Grenadier-Regiment 6 "Theodor Eicke" (vroeger 3 SS-Totenkopf-Grenadier-Standarte en 3 SS-Totenkopf-Infanterie-Regiment) (3 bat.)
- 2 SS-Totenkopf-Infanterie-Regiment (ontb. in '42).
- SS-Panzer-Regiment 3 (2 Bat.)

SS-Panzer-Jäger-Abteilung 3
 SS-Sturmgeschütz-Abteilung 3
 SS-Panzer-Artillerie-Regiment 3 (vroeger SS-Artillerie-Regiment 3) (4 bat.)
 SS-Flak-Abteilung 3
 SS-Werfer-Abteilung 3
 SS-Panzer-Nachrichten-Abteilung (ex-SS-Nachrichten-Abteilung 3)
 SS-Panzer-Aufklärungs-Abteilung 3
 SS-Panzer-Pionier-Bataillon 3
 SS-Dina 3
 SS-Feldlazaret 3, enz.
 SS-Kriegsberichter-Zug 3
 SS-Feldgendarmerie-Trupp 3
 SS-Feldersatz-Battallion 3
 SS-Heimwehr-Danzig (ingelijfd bij "Theodor Eicke").
 Freikorps Danmark (van 8 mei tot 25 juli 1942.)

5e SS Panzer Division "WIKING".

Wording van de Divisie.

1 december 1940: SS-Divisie "Germania" (mot.)

1 januari 1941: SS-Divisie "Wiking" (mot.); op 21 dec. werd voor 't eerst de benaming "Wiking" gebruikt, maar pas op 1-1-'41 werd het de officiële benaming.

9 november 1942: SS-Panzer-Grenadier-Div. "Wiking".

februari 1944: 5e SS Panzer Divisie "Wiking".

Historie van de Divisie.

Op 1-12-1940 kreeg Félix Steiner van het SS-F.H.A. de order om een nieuwe divisie op te bouwen uit de Regimenten: 'Nordland', 'Westland', 'Germania' (uit de SS-Verfügungs-Division) en de 5 SS-Artillerie-Regiment, onder de naam: SS-Division "Germania" (mot.)

Omdat later bleek, dat de naam van de Divisie en van het Regiment met de dezelfde naam verwarring opriep, werd de naam van de Divisie op 1-1-1941 in "Wiking" veranderd. Dit werd ook gedaan omdat de naam de buitenlandse vrijwilligers meer aansprak.

In dec.'40 was de Divisie-Staf in München gestationeerd, samen met 'Westland' en 'Germania'. 'Nordland' was in Wenen en het Artillerie-Regiment in het Dachau-Lager.

Op 13 februari 1941 kreeg Gottlob Berger (verantwoordelijk voor o.a. de werving van recruten voor de Waffen-SS) toestemming voor het oprichten van een Finnisches Freiwilligen-Bataillon der Waffen-SS. Binnen 2 maanden waren er meer dan 600 man aangeworven.

Het Bataillon diende in de "Wiking"-Divisie als zelfstandige eenheid onder het commando van eigen officieren. Het vocht tot 1 juli '43, waarna het teruggetrokken werd naar Finland, waar het Bataillon werd ontbonden.

In februari en maart 1941 werden de verschillende delen van de Divisie verzameld op de Truppen-Übungsplatz Heuberg om te trainen.

En op 1 april 1941 werd de Divisie geacht gevechtesklaar te zijn en onder bevel van het leger gesteld.

"Wiking" werd aan Legergroep Zuid toegewezen en beleefde zijn vuurdoop bij Tarnopol in de Oekraïne op 29 juni '41.

Op 26 augustus '41 was de Divisie de Dnjepr overgestoken en had aan de overkant een bruggehoofd gevormd. Vanaf zijn positie bij Dnepropetrowsk vervolgde "Wiking" zijn aanval naar Rostow in de oostelijke Oekraïne.

Daar werd Legergroep Zuid tegengehouden en voor het einde van november moesten ze terugvallen op defensieve stellingen achter de Mius.

In juli '42 werd het Duitse zomeroffensief tegen Rusland gelanceerd in de Charkow-Koersk sector, met de Kaukasische olievelden als Hitlers doel.

Kleist's PanzerArmee brak door de Russische linies en stootte door tot in de Kaukasus. Binnen 6 weken was de gehele rivier de Don in Duitse handen, waarvan de "Wiking"-Divisie het verst in de Kaukasus was doorgedrongen. Gedurende de winter van '42-'43 en de lente daarop volgend bleef de "Wiking" in de verdediging in de Kaukasus.

Op 23-2-'43 wordt een Panzer-Regiment aan de Divisie toegevoegd. Op 22-3-'43 wordt het SS Panzer Grenadier Regiment 'Nordland' teruggetrokken om het kader van een nieuwe divisie te vormen, tesamen met 2 Germaanse SS-Legioens.

Gedurende de zomer van '43 was het Estnisches-SS-Freiwilligen-Panzer-Grenadier-Batallion 'Narwa' aan de Divisie toegewezen, tot het in juli '44 over geplaatst werd naar de 20 SS-Grenadier-Division "Estland nr.I.

Gedurende de zomer en de herfst vocht de Divisie voortdurend in het defensief in de buurt van Charkow en de Dnjepr.

Het massieve Russische offensief dat op 13 dec. 1943 een aanvang nam, overspoelde Heeresgruppe B. en heroverde Zhitomir en Korosten binnen een week. Tijdens dit offensief werden complete Duitse formaties omsingeld; twee Korpsen bij Tscherschassy en het 1e PanzerArmee in de omgeving van Kamenets-Podolsk. De élite van "Wiking" was in Tscherschassy omsingeld.

De Divisie was de enige Panzer-Divisie in de 'Kessel' (= omsingelde gebied) en werd daarom de speerpunt bij de uitbraak. Aan deze uitbraak deden mee: twee gemotoriseerde infanterie-regimenten, een infanterie-batallion, de Brigade 'Wallonië', een Panzer-Regiment en een Artillerie-Regiment.

Hoewel veel troepen wisten te ontsnappen, verloor de "Wiking" door deze daad bijna de helft van de manschappen, praktisch al zijn voertuigen, (het Panzer-Regiment bestond nog uit 2 gehavende Pz.Kpfw.'s III), en alle uitrusting!

Toen de Russen opnieuw aanvielen werden de meeste overlevenden van de Divisie ingedeeld bij een Kampfgruppe en teruggezonden naar het front.

Toen de Kampfgruppe arriveerde uit de rustgebieden in Polen waren de verliezen nog steeds niet aangevuld

(wordt vervolgd)

MODERNE TANKONTWIKKELING.

Zoals u wellicht via de media hebt vernomen, zijn de Centurion en de AMX-13 aan vervanging toe. Volgens sommigen zelfs 'rijp voor de schoothoop'! Het zal moeilijk zijn, zo niet onmogelijk, daar één nieuw voertuig voor aan te wijzen. Tenslotte is de Centurion een aanvalswapen, en de AMX-13 een defensief voertuig en dan wel in de rol van AT-(Anti-Tank) wapen.

Wat zijn de mogelijkheden?

Als MBT komt eventueel in aanmerking:

- Chieftain
- AMX-30 (-32)
- Abrams
- Leopard.

Nederland zal zich als een van de rijke geïndustrialiseerde landen wel niet tevreden stellen met bv. afgedankte M60-A1 van de Amerikanen of oude Leopard 1's van Duitsland.

M.i. zal de keuze zich tot Duitsland beperken. De nieuwe Leopard 2 zou natuurlijk de voorkeur genieten, maar de kosten zijn mogelijk te hoog. Daarom zou de Leopard 1A4, eventueel met verbeteringen, wel eens de keuze kunnen zijn.

Zou deze keuze 4 of 5 jaar op zich laten wachten, dan geef ik de Leopard 2 meer kans, want dat is tenslotte het wapen van de 80-er jaren!

Voor de AMX-13 zie ik zo direkt nog geen vervanger. Misschien dat een van de leden zich hier al eens in heeft verdiept? Dan gaarne bericht.

BOEKENRUBRIEK.

NEDERLANDSE MILITAIRE VOERTUIGEN.

E.W.van Popta en C.M.Schulten.

Uitgeverij: Van Holkema en Warendorf.

Vers van de pers te verkrijgen: prijs: f14,50.
Dit boek is een deel uit een serie, die de opvolger lijkt van de Fred Vos-serie. Nu echter groter, royaler en met betere foto's. De geschiedenis loopt van de "Spijker Mitrailleurauto" tot en met de nieuwe grote Daf's en de Landrover.

In dezelfde serie is al te koop: "De Nederlandse Artillerie".

Er komt nog een deel over de Nederlandse Pantservoertuigen. Verdere informatie ontbreekt ons nog i.v.m. de recente verschijning.

BRITISH ARMoured FIGHTING VEHICLES 1919/1940.

Duncan Crow

Uitgever: Profile Productions

Dit is het 2e deel in de serie over pantservoertuigen, hier komen nl. behalve de tanks ook het zelfrijdend geschut en de gepantserde wielvoertuigen ter sprake.

De serie is eigenlijk een bundeling van de uitgaven in de Profile-reeks. De bundeling staat onder redactie van Duncan Crow, een bekende naam op dit terrein.

In dit deel wordt de ontwikkeling besproken van de Engelse tanks tussen de beide Wereldoorlogen. Ook de geschiedenis van de legeronderdelen, die met pantservoertuigen waren uitgerust, worden in een apart hoofdstuk behandeld.

BRITISH AND COMMONWEALTH AFV 1940-1946.

Duncan Crow

Uitgever: Profile Productions

ISBN: 085 383 002 9

Dit Engelstalige boek is deel drie en behandelt de navolgende onderwerpen: Crusader-Cruiser Type VI, Cromwell, Comet, Ram en Sexton, Sentinel, Australische Mathildatanks, Churchill tanks en de Specials van Churchill en Sherman.

In verband met het laatste: de met Specials uitgeruste 79e Pantserdivisie.

Verder nog: bergingsvoertuigen, transportvoertuigen en een groot overzicht van alle Britse (of door de Britten gebruikte) pantservoertuigen, met wielen.

AMERICAN AFV OF WORLD WAR II.

Duncan Crow.

Uitgever: Profile Productions

ISBN 0 85 383 003 7

Het vierde boek uit de serie. De inhoud bestaat uit: Lichte tanks M1-M5, T3 Christie, M3med., M4med., M6heavy en M26 Pershing, M22 Locust, M24 Chaffee, Hellcat, Long Tom, Priest.

Verder artikelen over de halftracks, de landingsvoertuigen op rups, de WOII Pantserwagens, de M103heavy, M41 en M47 Patton. Kortom een indrukwekkend geheel. Prijs ca. f65,-

GERMAN AFV OF WORLD WAR II

Duncan Crow.

Uitgever: Profile Productions. ISBN 0 85 383 0037

Een zee van gegevens, over alle PzKpfw's en ook de vele prototypes, zowel de groten als de kleintjes (Maus, E-100), SP-guns, Halftracks, pantservielvoertuigen, etc. Tenslotte nog 64 pg. over de Pantserdivisies en hun tactieken.

Helaas is dit de laatste uitgave in deze serie, hoewel oorspronkelijk nog geplanned waren:

deel VI: Afv's van Rusland, Frankrijk, Japan, Italië.

deel VII: Modern Battle Tanks.

MODELBOUW.

Hieronder volgen de nieuwe modellen van het jaar 1978; ingedeeld naar schaal.

00.H0. Panzer Elefant (Airfix).

1/72. Mörser "Karl" met mun.tank IV (Hasegawa)
 Sd.Kfz.251/16.Hanomag Halftrack }
 Sd.Kfz.162 Panzerjäger IV Ausf.F } (Revell-
 PzKpfw.III .Vlammenwerper } Esci)
 M4 Calliope Raketwerper
 PzKpfw.IV Ausf.G

1/35. US Army 2.5t.Cargo Truck }
 Dodge 3/4 t. Ambulance } (Airfix)
 Steyr RSO/01 met Nebelwerfer }
 Opel.Blitz Wehrmachtbus } (Airmodel)
 + Demag D7, 1t.Zugmaschine }
 Flak- eenheid met 2cm Flak } (Revell-Esci)
 Sd.Kfz.10/5 met 2cm Flak }
 Pferdebespannter Nachschubwagen }
 Priest M7 } (Revell-
 Patton M47 } Italaerei)
 PanzerBefehlswagen I Ausf.B }
 + Flakpanzer IV Möbelwagen }
 Flak 38 } (Tamiya)
 Bespannen veldkeuken (Duits)

1/32. Sherman Tank (Airfix)

1/16. Leopard 1A4 }
 Gepard } (Tamiya)

1/12. US Combat Buggy XR-311, RC-versie. (Tamiya)

De modellen met een + ervoor, zijn reeds te verkrijgen.

TWENOT

voor tankhobbyisten
postbus 357 - zwolle